

MAGYARÁG

1938. Jún. 11

VII. - No. 161

1 lei

Proprietar:
Vád. Int. PÁSZTOR EDE

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4

(S. A. conf. art. 32 din decret lege Mon. Of. No. 86. din 13 IV. 1938 în curs de înființare) Inregistrat la Tribunal Bihor secția III. Dos. No. 810-1938.

A feszült helyzet miatt Halifax lord visszatért Londonba

London, június 9. Mint ismeretes, Alicante kikötőben a spanyol nemzeti repülőgépek összehaboztak több angol hajót. A Thorpenhaver angol hajót három bomba találta és felgyújtotta. Ugyancsak bombatámadás érte a St. Winifred hajót, melynek három matróza életét vesztette. A londoni kormány a legerélyesebben utasította burgosi megfigyelőjét, hogy tiltakozzék Franco tábornoknál és közölje vele, hogy az angol kormány szigorú megtorlásokat fog alkalmazni. A feszült helyzetre való tekintettel Halifax lord megszakította pünkösdi nyaralását és váratlanul Londonba érkezett, ahol átvette a külügy minisztérium vezetését. Chamberlain, aki vidéken tartózkodik, állandó összeköttetést tart fenn a Foreign Office-al.

Az angol sajtó értesülése szerint Halifax külügyminiszter távozását adott az angol hajók ellen a közvetlen megtorlásra.

Az angol hajók nyomban tűzre kerültek, amikor spanyol repülőgépek megtámadták őket. Az angol külügyminisztérium a

kalóztámadások közös elhárításának megbeszélésére értekezletre hívja egybe az érdekelteket.

Három éves katonai szolgálatot vezetnek be Csehszlovákiában

Páris, június 9. A csehszlovák minisztérium tanácsa tegnap ülésén elhatározta, hogy a kötelező katonai szolgálati időt a jövő ősztől kezdve 2 évről 3

évre emeli fel. Ezt a határozatot a gyakorlatban úgy vizsgálgatják, hogy az a korosztály, amelyik összesen leszerelt volna egy esztendővel tovább fog

szolgálni. A tartalékosok, akik május 21-én szereltek volna le, a jövő hét folyamán szereljenek le és helyébe 40 napra egy más korosztályt hívnak be.

Megtalálták az elrabolt amerikai milliomosgyermek holttestét

Newyork, június 9. Roosevelt elnök felhívására az amerikai képviselőház 50 ezer dollárt szavazott meg az elrabolt 5 éves Jimmy Cash, miamii kisfiu rablójának kézrekerítésére. A kis fiu holttestét tegnap

Princetonból 1 kilométerre egy cserjésben megtalálták. Amikor két nappal ezelőtt a környéket átkutatták — a holttest még nem volt ott. Letartóztattak egy Mac Nell nevű

soffőrt, aki bevallotta, hogy ő volt a zsaroló-levél szerzője és ő vette át a 10 ezer dollár váltásdíjat, de tagadja, hogy a gyermek meggyilkolásában része lett volna.

Életfogytiglan elítélt rablógyilkos

Az elmúlt év november 24-én reggel Babsa községben a lakásán meggyilkolták Takács Mária 64 éves asszonyt. Utána a tettes átkutatta a lakást, de csak néhány száz lelt talált. A gyanú Augustin István 20 éves legényére terelődött, aki Belső községből érkezett Bab-sára. A csendőrség letartóztatta Augustint, aki beismerő vallomást tett és még azt is elmondotta, hogy a régi cipőit, amelyekben a meggyilkolt asszony házában járt, a Timisba-dobta, hogy ne lehessen az utánna maradt lábnyomokkal össze-

hasonlítani és azután Lugojon új cipőt vásárolt. A vizsgálóbíró előtt szintén beismerő, hogy tizennyolc késszurással megölte Takács Mária, de az esküdtszék tegnap tárgyalásán ezzel szemben körömszakadtá-

ig tagadott. A bizonyítékok azonban ellene szóltak és a bíróság a perbeszéd után az esküdtek verdiktje alapján — életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

Verebély tanár -- egyetemi rektor

Budapest, június 9. A budapesti tudományegyetem rektorává dr. Verebély Tibor sebész tanárt választották meg.

IDŐJÁRÁS

A hőmérséklet emelkedik, gyenge északi szél, helyenként zivatarok.

Henlein mégis Hitlernél járt

London, június 9. A Daily Telegraph és a Morning Post berchtesgadeni távirat alapján, minden cáfolat ellenére, azt jelenti, hogy Henlein Berchtesgadenben járt Hitlernél. — A szudéta-német párt vezérét motorbiciklis SS legények kísérték és minden intézkedést megtettek, hogy a látogatás titokban maradjon.

Három kezű, két szívu gyerekek adott életet egy cluji asszony

Cluj, június 9. Tegnap a szülészeti klinikán egy Ioan Rațiune névű asszony az orvostan történetében eddig még egyedül álló ember kinézésű szörnynek adott életet. Az egyébként teljesen egészséges szörnyszülött testének bal része aránytalanul kisebb, fejletlenebb, mint a jobb, három keze van, mindegyik kezén 10-10 ujj. Megállapították még az orvosok, hogy az újszülöttnak két szíve is van, egyik normális helyen, másik jobboldalon, közvetlenül a has fölött. Mind a két szív szabályszerűen működik. Az anyja is egészséges.

Meghalt Dzsida Jenő ardeali költő

Clujról jelentik: Dzsida Jenő, az ismertebb transilvaniai költő és hírlapíró kedden este 9 órakor, 4 hónapos hosszú szenvedés után meghalt. — A fiatal író szívbetegségben szenvedett, melyhez súlyos komplikációk járultak. Szívbetegségétől agyszélhűdés váltotta meg. Dzsida Jenő 1907. május 17-én született és „Leselkedő magány”, „Nagycsütörtök” című versesköteteivel a transilvaniai magyar lírikusok élére került. A Keleti Újság segédszerkesztője volt és fiatalon ragadta el a halál. Feleségén és közvetlen hozzátartozóin kívül a „Helikon” és „Transilvaniai Irodalmi Társaság”, melyeknek tagja volt, gyászolja.

Az angol felségek Párisban

Méltóságteljes pompával készítik elő a franciák az angol királyi pár látogatását

Páris, június...

Az államfői látogatásoknak, amiből a közhit sok felületes-séggel csak színes formásoknak itéli őket, gyakorta sorsdöntő a jelentőségük. Ezt leginkább VII. Edvárd 1903. május elsejei párisi fogadtatása igazolja... amiből éppen ez a fogadtatás kinosan fagyos és barátságtalan volt. Anglia akkoriban ugyancsak népszerűtlen volt Franciaországban, elsősorban a bur háború miatt. Ezért a polgárság, noha a felvonulási utak zsúfoltak voltak nem élenezte meg a menetét, ellenben annál sürűbben hangzott fel a kiáltás: „Vive les Boers!”

A következő napon VII. Edvárdot, mint Páris vendégét, a Hotel de Ville főkapuja előtt a polgármester fogadta s ajánl dékképpen egy hatamas, ezüst be foglalt kristálykupát nyújtott át az angol uralkodónak. Edvárd, aki szíves világi volt, elhatározta, hogy meghódítja Párist. Ime, itt az alkalom... Átvette tehát a kupát s a polgármester felé hajolt::

— Deville ur, ez a kupa oly remekmű, hogy kár lenne azonnal fel nem szentelni... persze! bele!

A következő pillanatban a serlegben már színültig habozott a Champagne. A király szájához emelte a kupát s kiitta. Egészen fenéig. Egy szuszra. Loubet, a köztársaság elnöke, aki mellette állt, a csodálkozástól szinte megdermedt. Edvard pedig — egyébként marsalli egyenruhát hordott, piros kabáttal, kék nadrággal, szürke sapkával és kétágu tollforgóval — csettintett egyet s közönyösen így szólt a másféltiteres hajtóka után:

— Nem szeretem az italt... de önöknél még a pezsgő is ezredéves kultúrát tükröz viszsza... Semminek nem tudok elmentállani, ami francia!

Két dologgal lehet meghódítani a franciát: a szellemes udvariassággal és borának dicseretével. Edvard egybekapcsolta a kettőt (ismerte a dörgést, hiszen titokban többet élt Párisban, mint Londonban.) Megtapsolták. Délután már lelkendezett a tömeg. — Este az operában mintegy észvesztve ünnepelték. S a látogatásból megszületett az „Entente cordiale”, a korszak legjelentősebb egyezménye, amely 11 évvel előbb döntötte el a világháború sorsát, mint ahogyan kitört volna.

Most ismét az angol uralkodópár fogadtatására készül a francia főváros. Ezúttal szó sincs az 1903-as fagyos s barátásgátalan hangulatáról. Anglia

talán soha nem volt olyan népszerű, mint éppen most. A szigetország határai a Rajnánál vannak! — mondotta Baldwin s így érthető, ha a Harmadik Köztársaság úgy várja a brit felséget, mintha saját államfője érkeznek.

Ez a látogatás, minden kétségen kívül, történelmi esemény, hiszen Franciaország s Anglia politikai-katonai szövetségét koronázza meg. Célja az, hogy ismét előre eldöntse a vésszesen fenyegető európai viharzás sorsát. Érthető tehát hogy az érdeklődés rendkívüli. Még nem lehet pontosan tudni, milyen utvonalonok fog végigvonulni a menet, de az ablakvásárlások máris megindultak s teljesen vaktában sokszáz frankot kínálnak egy-egy kényelmes erkélyért. A Saint-Germain körút és a Rivoli-utca összes ablakait kibérelték már, noha lehet, hogy a vendégek egész más tájakon kocsikáznak majd s a vevők hoppon maradnak sokatigérő árujukkal.

Az angol-francia barátságot mindössze Lajos Fülöpötől, vagyis százévesnek szokták mondani. Ez azonban történelmi tévedés, mert a kapcsolat a renaissance korában kezdődött, amikor Spanyolország európai aspirációra törekedett. Erzsébet királynő, a „legillusztrirabb” angol államfő

megértette, hogy e törekvéseknek csak Franciaországgal együtt emelhet gátat s ezért aztán akkor, amikor II. Fülöp inváziója fenyegette Franciaországot, kiküldötte Essex grófját a spanyol partok nyugtalanítására. Ebből az időből származik Erzsébet szállóigévé vált mondása, amely ma is alapja a francia-angol kapcsolatnak:

— Franciaország hanyatlása Angliának csak gyásza lehet, végnapja pedig hírnöke a mi utolsó éjszakáinknak...

Ezt a felismerést aztán egyverszövetség helyett századokon át a két állam marakodása követte. A kapcsolatokat újból valóban Lajos Fülöp vette fel. Az ő idejére esik az első államfői látogatás is. Közel száz évvel ezelőtt, 1843-ban Viktoria királynő volt az első vendég. — Párist ugyan nem látogatta meg, mert a „polgárkirály” alatt a főváros állandóan nyugtalanzkodott, de fengerparti kastélyban, ahol Lajos Fülöp fogadta, egymást követték a fényes ünnepségek. A következő évben aztán Anglia látta vendégül a francia államfőt. Ez a két vizit volt a modern szövetségi kapcsolatok nyitánya.

Azóta többször is követték egymást a kölcsönös látogatások. Legutoljára 1918-ban, 18 nappal a fegyverszünet után fogadta Páris V. Györgyöt és

Mary királynét. Uralkodólátogatás a vész után... S e hónap 28-án érkezik György és Erzsébet. Uralkodólátogatás a vész előtt...

Két évvel az angol-francia katonai együttműködés megkötése után ki ismerhetné félre ennek a vizitnek a történelmi fontosságát?

A pompa, amivel a Harmadik Köztársaság angol vendégeit fogadja, külsőségeiben meg sem közelíti azt a keleti szinte barbár fényűzést, amelyet Mussolini varázsolt elő Hitler tiszteletére. Olaszországnak 1100 millió frankjába került a látogatás. A francia kamara 8 millió frankot szavazott meg erre a célra. Száz harmincadrészt a római költségvetésnek.

Méltóságban és lelkesedésben azonban Páris nem marad alul. Nem építenek ugyan száz és száz szobrot, nem vonják be kilométerhosszan posztóval a falakat, nem lesznek klasszikus tömegjátékok és egyéb százmillió rendezvények, de Páris tudja, hogy a látogatás szimbólum, amely Európa jövő sorsfordulását jelekezi. Minden különös költség nélkül tehát szívesen és lelkesen ünnepel majd ez a város, önként és minden felszólítás vagy parancs nélkül s tapsainak spontánitása számíthat majd annyit, mint a millió ajakról dörgő „Evviva”, amely vezényszóra dördül és vezényszóra marad abba.

A potom nyolcmillió fogadtatást Franciaország akkor is adná, ha megtiltanák neki. Szemben a római ünnepséggel, amelyre akkor sem vállalkoznék, ha kényszerítene rá.

Agyonverték és kifosztottak Borsec környékén két marhakereskedőt

Tárgu-Mureș, június 9. — A Borsec körüli erdőségekben az elmúlt napokban kettős rablógyilkosság történt.

Perl Béla ötvenégyéves és Hermann Lipót ötvenéves borseci marhakereskedők, tíz nappal ezelőtt Bilboron keresztűi Dornavatrára indultak azzal a tervvel, hogy onnan Câmpulung felé folytatják üzleti útjukat. Néhány nap múlva viszsza kellett volna térniök, családjaik azonban hiába várták, napok teltek el és semmi hír sem érkezett róluk. A hozzátartozók ezért a csendőrséghez fordultak. Az ügyben megindult a nyomozás, amely azonban eredménytelen maradt.

Két holttest a bokrok alatt

Tegnap Borsec mellett a Dealul Alunisului erdőben a pásztorok az egyik bokor alján kikandikáló csizmákra lettek figyelmesek. Jobban utánanéztek a dolognak s borzalmas kép

tárult szemeik elé. A bokor alján elásva egy férfi holttestét találták. Feje szerte volt zúzva s így már az első pillanatban látszott, hogy erőszakos halállal halt meg. A környéken vad dulakodás nyomai látszóttak s a pásztorok itt to-

vább kutattak. Körülbelül tízenhét méterre a holttest rejtke helyétől hasonlóképpen alig elásva egy másik holttestet találtak az avar alatt. Felfedezésükről azonnal értesítették a hatóságokat.

Tízennégy gyermeket hagyott hátra a két áldozat

A csendőrség kiszállt a helyszínre s megállapította, hogy a két halott az eltűnt Perl Béla és Hermann Lipót marhakereskedőkkel azonos.

Mindkettőt bunkókkal verték agyon. Perl fejét annyira szétroncsolták a hatalmas csapások, hogy rá sem lehetett ismerni s csak ruhája s a nála talált iratok fedték fel kilétét. Nyilvánvaló, hogy rablógyilkosság történt. A két kereskedőnél összesen harmincezer lej volt, amellyel állatokat akartak vásárolni Câmpulungban

Hermann nyolc gyermeket hagyott hátra s ezenkívül támasz nélkül maradt nyolcvanéves édesapja is, akit szintén ő tartott. Perlnek hat gyermeke volt.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. Kevés remény van azonban arra, hogy kiderítsék a gyilkosok kilétét, mert a környék annyira elhagyott és néptelen, hogy valószínűleg senki sem tud majd olyan utbaigazítást adni, amelyen elindulva kézre lehetne keríteni az elvetemült gyilkosokat.

Hatalmas eredménnyel kecsegtet a perui új légi forgalom

Öt nap alatt jut el a Peruban feladott levél Majna-Frankfurtba. Most nyílt meg ugyanis a perui légi postaforgalom, amelynek közvetlen csatlakozása van az állandó óceáni Zeppelin-járatokhoz. A perui postarepülőgépek utvonala a következő: Lima—La Paz—Columba—Sao Paulo—Rio de Janeiro. Az új típusú perui masinák 15 utas szállítására alkalmasak.

Erkölcsebb lett az angol stranddivat

Londonból jelentik: A legdivatosabb és legelegánsabb London melletti fürdő, Brighton mondensége miatt évek óta szállka az angol közvélemény szemében. Itt rivierai merész fürdőtoalettekben jelennek meg a nők és ez általában nem tetszik az angoloknak. Már tudniillik azoknak az angoloknak, akik nem járnak Brightonba. Mert az elegáns londoni hölgyek közül kivétel nélkül mindenki megjelenik az első melegebb napon a divatos tengerparton. Évek óta dul a harc a puritánok és a Brighton-pártiak között. Ez utóbbiak az előbbieket prudériával vádolják, mert rossznéven veszik a nőktől, hogy rövid nadrágcskákban, kis napozó kendőkben járkálnak naphosszat. — És különösen rossznéven veszik a Brightonban fürdőzőktől, hogy nemcsak a strandon viselik ezeket a rövid fürdőruhákat, hanem nyugodtan sétálnak „lehetetlenül rövid shortokban” Brighton utcáin és sétáterein is. — Most hosszú évek éles összecsapásai után, úgy látszik, csend lesz a brightoni erkölcsfronton, a puritánok meg fognak nyugodni, amint az az első ideai fürdőzésre alkalmas meleg napon kiderült. Az első ékező napon rengetegen mentek ki fürdeni Brightonba, megindult a nagy strandélet, de általános meglepetésre a nagyon elegáns angol hölgyek a tavalyinál jóval diszkrétebb fürdőruhákban jelentek meg. Egyetlen tulmerész fürdőruhát sem lehetett látni és napozókendő meg short helyett a hölgyek a fürdőruha levétele után gyönyörű strandpulloverben és hosszú nadrágban jelentek meg. Egyetlen nő sem sétált fürdőruhában Brighton utcáin. „Elcsitultak a hullámok Brighton körül. Amit a puritánok nem tudtak elérni a Brightonban fürdőző nőknél, azt diadalra juttatta az ideai stranddivat, ami sokkal erkölcsösebb a tavalyinál”, — írják erről szóló beszámolójuk tanulságaként a londoni lapok.

81 helyen állítanak fel munkaközpontot a katonai előképzős ifjak részére

Tényleges katonai szolgálatot teljesítő katonatisztek fogják vezetni az egyes központokat

București, június 9. A katonai előképzősök főiskolás tagjai, mint az előző évben a nyári iskolai szünet idején, ebben az évben is részt vesznek a szükségmunkákban. Terv szerint az országban nyolcvanegy munkaközpontot szerveznek, amelyekben két husznapos csoportban július 10-től július 30-ig és augusztus 3-tól augusztus 23-ig foglalkoztatják az ifjakat utjavítási és építési munkálatoknál. A központokat tényleges katonai szolgálatot teljesítő katonatisztek fogják vezetni. A főiskolás ifjakat foglalkoztató munkacsoportok parancsnokai július 1 és 7-ike között különleges tanfolyamon vesznek részt, amelyeken ismertetik előttük a munka irányításánál érvényesítendő általános elveket.

Azokat a katonai előképzős ifjakat, akik a fővárosban laknak, az ország különböző me-

gyében felállítandó munkaközpontokba osztják be és hasonló módon osztják be különböző munkatáborokba azokat az ifjakat is, akiket a saját megyéjük munkaközpontja nem tud majd foglalkoztatni. A munka-

táborokba rendelt ifjak számára a behívó rendelkezés egyben ingyen vasuti jegyül is szolgál. A munkatáborokba csak azok az ifjak kerülnek, akiket az előzetes orvosi vizsgálat a munkára alkalmasnak talált.

Hol állítják fel a munkaközpontokat?

A munkaközpontokat az ország alábbi helyein állítják fel Clopsori (Dolj-megye), Ruciu Golj-megye), Valea Canetei (Braila-megye), Bogati (Dâmbovita-megye), Bordusani (Ialomita-megye), Joita (Ilfov-megye), Spheni (Olt-megye), Posesti és Treisteni (Prahova-megye), Carlagele (Râmnicul Sărat-megye), Bazaruc (Călărași-megye), Cusului din Vale (Durostor-megye), Rapile (Bacău-megye), Draguseni-Baia, Pecileaga (Tulcea-megye), Borca (Neamț-megye), Colibas (Cahul-megye), Aversescu (Izmail-megye), Lozova (Lapusna

megye), Bucsoiai (Câmpulung-megye), Slobozea (Suceava-megye), Gura Sada (Hunedoara-megye), Sant és Mocod (Năsăud-megye), Valeni Mic (Somes-megye), Vidra de Jos (Turda-megye), Lescovita, Ruderia és Tarnava (Caraș-megye), Banlac (Timiș-Torontal-megye), Cuhea (Maramures-megye), Moiseni (Satumare-megye), Jidoara (Severin-megye), Ciunca Calnicului (Trei-Scaune-megye).

A fenti helyeken kívül még számos ökirályságbeli megyében állítanak fel munkaközpontokat.

Kitört egy tüzhányó a Manilla-szigeten

Manila, június 9. Jelenítettük, hogy néhány nappal ezelőtt a Manilla-szigeten levő Mayon tüzhányó kitört. A tüzhányó azóta szakadatlanul önti a lávát és a vidéket több száz kilométeres körzetben forró hamueső pusztítja. A lakosság a tüzhányó közelében levő falvakból és telepekről fejvesztetten menekül. A veszélyeztetett területeken katonaság látja el a mentőszolgálatot.

Ciano helyett Grandit nevezik ki olasz külügyminiszterré

Fontos személyi változások az olasz politikában

Rómából jelentik: A fasiszta politikában újabb őrsváltás áll küszöbön. Gróf Ciano külügyminiszter helyét gróf Dino Grandi volt külügyminiszter és jelenlegi londoni nagykövete veszi át, míg gróf Ciano a fasiszta párt országos főtitkári tisztségét foglalja el, egyúttal azonban a kormánynak is tagja marad tárcánélküli miniszteri minőségben.

A fasiszta párt jelenlegi országos főtitkára, Achille Starace tárcánélküli miniszter li-

biába kerül főkormányzóvá. Balbo tábornagy jelenlegi libiai főkormányzót Abesszinia alkirályává és főkormányzójává nevezik ki. A jelenlegi alkirály, az aostai herceg, akin legutóbb súlyos műtétet hajtottak végre, már napokkal ezelőtt elhagyta Addisz Abebát

és utban van hazafelé, ahol hosszabb utókurára van szüksége.

Az olasz rendőrség országos főnökét, Bolchini szenátort belügyi államtitkárrá nevezik ki, míg a jelenlegi belügyi államtitkár, Buffarini-Guidi más magas beosztást kap.

Miksa császár legendás kincseit keresi egy olasz hajó

Londonból jelentik: A Falco olasz hajó, amelyet tengeri kutatások szolgálatába állítottak, utra kelt Norfolk felé. Buvárai segítségével kíséreltet tesz itt arra, hogy felkutassa az 1860-ban elsüllyedt Merida gőzöst. A Merida gőzösön voltak annakidején a

szerencsétlen sorsu Miksa mexikói császár legendás kincsei, amelyeknek értékét nyolcvanmillió olasz lirára becsülik. — Két amerikai társaság már próbálkozott a kincs felkutatásával, de fáradozásuk eredménytelen maradt.

Nagy mennyiségű
új férfi és női kelme-
maradékok
érkeztek
Steiner maradékhoz
Ca'ler Victoriei 3 az udsverban balra.

Izgalmas hajtóvadászat folyik az ötszörös gyilkos foktői gazda-legény után

Csendőrök és rendőrökutya kutatják a falu környékét

Beszámoltunk arról a vérengzésről, amelyet Foktő községben rendezett Való István foktői gazda-legény, akit szüleivel együtt különböző lopásokon értek. A tolvaj legény a házkutatás alkalmából megugrott, majd bosszúból legyilkolta mindazokat, akik a leleplezésben résztvettek. Lelőtte az

üldözésére küldött csendőrt, majd ennek ruhájába öltözve bezorogtatta vélt ellenségei lakására és öt embert meggyilkolt.

A vérengző legény ellen valószínű hajszt indított a csendőrség.

Budapestről és Tatatóvárosról három csendőrtiszt vezeté-

sével százötven csendőr érkezett Foktőre és most már két-százötven csendőr igyekszik kézrekeríteni Való Istvánt. A csendőrök teljesen körülférték Foktő és Uzd községet, mert a nyomozóknak az a feltevé-sük, hogy az elvetemedett le-gény még mindig az egyik köz-ségben rejtőzködik.

Kétszázötven csendőr hajszoja a gyilkost

Időközben az uszodi község-házán Sásdy csendőrnagy ki-hallgatta a gyilkos legény ap-ját és anyját. Az öreg Való Lajos egyetlen kérdésére sem volt hajlandó válaszolni és Va-ló Lajosné, aki félig eszmélet-lenül fekszik a községháza egyik szobájában, még kedden sem volt kihallgatható állapot-ban. Megállapította a nyomozás, hogy Való István és az apja esztendő sora óta való-ság gal terror alatt tartották Való Lajosné, aki ártatlanul keve-redett bele sorozatos lopásaik-ba. Több tanu vallotta, hogy Valóné számtalanszor könyör-gött férjének és fiának, hagy-janak fel a bűnös élettel, de a két bestiális ember megféle-mítette és hallgatásra kénysze-ritette az asszonyt és tovább folytatta a bűncselekményeket. A 60 éves Való Lajos egyé-bként Foktő legmódosabb gaz-dái közé tartozik, kilenc ka-tasztrális hold földje, háza van ami ott már komoly vagyon-nak számít.

Sásdy őrnagy irányításával kedden is egész nap hajszo-lták a gyilkost, aki feltevé-sük szerint valószínűleg az Uzd mellett levő dunai fél sziget valamelyik bozótjáb-an rejtőzködik.

A csendőrség véleménye sze-rint még harminc töltény van a tömeggyilkosnál, egy From-mer-pisztoly, meg egy csendőr fegyver. Kalocsáról a csend-őrök könnyfakasztó bombákat vittek magukkal és körülbelül husz házat körülférték s mind egyik ház padlására feldobtak egy-egy könnyfakasztó bombát de ez a kísérlet eredménytelen maradt. Így meggyőződtek ar-ról, hogy a gyilkos legény má-sutt bujhatott meg. Kedden délb-en őrizetbe vették Való István egyik barátját, aki el-len az a gyanu merült fel, — hogy a gyilkosnak segítségére volt a szökésben.

Rendőrökutyaival folyik a hajsza

A községbe újabb csendőrök érkeztek, úgyhogy most már összesen 250 csendőr hajszoja a gyilkost.

Harminckilométeres körzet-ben csendőrgyűrű fogja kö-rül a környékét és lépésről-lépésre haladva rostálnak át minden szénakazalt, minden bokrot, minden tanyát, me-lről feltehető, hogy a gyilkos ott húzta meg magát.

A környékbéli csendőrs vezetőségének kérésére Budapest-ről 6 rendőrökutya szállítottak Foktőre. A rendőrökutya-kat órák-hosszat egy elzárt helyi-ségben tartották, ahová Való István holmiját rakták be. Az idomított rendőrökutya-kkal így „szagoltatták” meg a gyilkos

nyomát s még alkonyat előtt szabadjára engedték őket a kör nyéken.

A csendőrsök rajvonásban haladnak szántóföldeken, domb oldalakon, árkokon keresztül a község felé. A nyomozás mind-ezideig nem vezetett ered-ményre, holott

a csendőrök bizonyosak benne, hogy a gyilkos benne van a gyűrűben. A rendelkezésre álló néhány óra alatt ugyanis semmiesetre sem menekülhetett 30 kilométer-nél nagyobb távolságra.

Felrobbant két gyár Portugáliában

Lisabonból jelentik: Chelasban, Lisszabon egyik elő városában szerdán délután ed-dig még fel nem derített okból egy löpőgyárban súlyos robbanás történt. Két gyáregület rombadőlt. A romok alatt eddig két halottat találtak.

Levegőbe röpitették a tiencini színházat Szüntelenül bombázzák Kanton a japánok

Tiencin, június 9. A tiencini színházat kedden este előadás közben a levegőbe röpitették. Ismeretlen tettesek pokolgépet helyeztek el, amely előadás

közben felrobbant. Az egész épület rombadőlt. Az első je-lentések szerint a szörnyű me-rényletnek száz halottja és leg-alább ötszáz sebesültje van.

Tiencin, mint ismeretes, már a japán-kinai háború kitörése óta japán megszállás alatt áll. A merényletnek nyilván pol-tikai háttere van.

Kanton szörnyű bombázása

Kanton, június 9. Tegnap reggel mintegy ötven japán ka-tonai repülőgép újból bombázta Kanton városát. A három-negyed óra hosszát tartó légi támadás folyamán a repülő-k körülbelül száz bombát vetet-tek le. Három bomba a kínai negyedben álló francia kórhá-zat taláta. A kórház két pavil-lonja rombadőlt. Az egyik francia orvos megsebesült.

A japán légi haderő kedden délelőtt és délután rendkívül heves légi támadást intézett Kanton ellen. A bombák elta-lálták a kormányépületeket és a szociális vízi és villamos

erőtelep központját. A táma-dásokat este holdvilágnál há-rom ízben megismételték.

A sánghaji japán főhadiszál-lás képviselője kijelentette, hogy a japán légi haderő a jö-vőben az eddiginél is nagyobb erővel folytatja Kanton ellen légi támadásait, hogy megér-tesse a kínaiakkal az ellenállás reménytelenségét.

A kantoni kilencnapos légi bombázás veszteségajstromát kétezer halottat és hatezer se-besülte becsülik. (Ebben még nincs benne a keddi támadá-sok áldozatainak a száma.) A

hétfői támadások mintegy ezer kínai lakóházat pusztítottak el.

Munkásházakat épít a Krupp-cég

A Krupp-cég, amely eddig nem foglalkozott ezzel a szak-mával, most berendezkedett munkásházak építésére. „Olcsó házakat a kisembereknek!” jel-mondattal máris 1260 olcsó lakóház építésén dolgozik. Né-metországban eddig még nem készítettek olyan jutányos áron munkásházakat, mint most a régi Krupp-cég tervezi, amely ilyenkor a jövőben nemcsak ágyakat fog készíteni.

Amire még példa nem volt

üzletének 25 éves fenn-állása alkalmából

25 leírt ócska kalapját újja alakítja (nőit és férfit)

Szántay-né

kalapüzlet: Piafa Unfrü 7. (Gör. kath. templommal szemben)

Csendőrök rejtőzködtek el azonkívül Való Lajos házában is, mert számolnak azzal a gya-korlati tapasztalattal, hogy a gyilkos éppen saját tanyáján akar megbujni az üldözők elől.

A községben siralmas a han-gulat. A házak ablakai sötétek. A nyomozás vezetője kiadta az utasítást, hogy világosságot nem lehet gyújtani.

A községbe vezető utakat csendőrök zárták el, úgyhogy bejutni csak megfelelő iga-zolás után lehet.

A kalocsai piacra tartó gazdákat is feltartóztatják és csak a szekérrakomány átkutatása után bocsátják tovább őket.

Rendőrökutya csaholásától, motorkerékpárok robogásától hangos a környék... A gyil-kos nem menekülhetett el az egyre szűkülő gyűrűből, de tartani kell tőle, hogy az elke-seredés újabb gyilkosságba haj-szolja.

Sportvonat Budapestre

Útleveél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal a „RIPENSIA-UIPEST” mérkőzésre

Oradeáról indul június 24-én 12 30-kor, Budapestre érkezik 18-20-kor.
Budapestről visszaindul június 29-én 9-40-kor, Oradeára érkezik 17-30-kor.

Részvételi díj 1.320 lei, (gyermeknek 820 lei)

Jelentkezési határidő: június 18 esti 8 óra a

WAGONS-LITS COOK Menetjegyirodában

ORADEA, BULEVARDUL REGELE FERDINAND 2.

Hogyan folyt le Schuschnigg dr esküvője Fugger Vera grófnővel „A világtörténelem megrázó drámája”

(London.) A Daily Express jelentése szerint Schuschnigg volt osztrák kancellár és Fugger grófnő tegnap házasságot kötöttek. Az egyházi esküvő az egyik bécsi domban a leg-egyszerűbb külsőségek között folyt le. Az egyházi esküvőn Schuschnigg kancellár meg sem jelent, hanem őt fivére helyettesítette. — Schuschnigg kancellár édesapja és a sekrestyés voltak a tanúk. A család szakácsnője és a volt kancellár egyik régi katonája voltak csupán jelen az esküvőn. Schuschnigg volt kancellárt a német titkosrendőrség bécsi főhadiszállásán, a Hotel Metropolban őrzik. Hozzájártozóinak még az esküvő napján sem engedték meg, hogy a volt kancellárt meglátogathassák. Tugger grófnő az esküvő napján levelet kapott férjétől, amelyben csak annyit közöl, hogy jól érzi magát, de tartózkodási helyét nem árulja el. Fugger grófnő az esküvő után visszatért a Belvederébe és a hatóságok nem engedték meg, hogy elhagyja a kastélyt.

Az angol lapok részletes tudósításban számolnak be a rendkívüli esküvőről. A News Cronicle többek között azt írja: „A világtörténelem megrázó drámájának fejezete játszódott le pünkösd vasárnapjának délutánján Bécsben. A menyasszony, aki a Domokos rendiek templomának oltára előtt sőtétkéek kosztümben, erősen lefátyolozva, karján égő piros rózsacsokorral állt, míg vőlegénye, aki az egyházi törvények szerint a grófnő férje, ezidőszent nem saját akaratából ismeretlen helyen tartózkodik, mert nem más, mint Schuschnigg Kurt dr, a független Ausztria utolsó szövetségi

kancellárja, aki az ismeretlen helyről titkos uton juttatta el a piros rózsacsokorhoz mellékelt kis fehér papírszeletet, amelyen a következő szökecsa-
vu, de annál meghatóbb üzenet állt:

— „Mostantól kezdve a feleségem vagy és ez nagyon boldoggá tesz engem. Milliósor csókol Kurt!”...

A levél postabélyegzője erősen elmosódott, de az kivehető, hogy a levél a bécsi posta bélyegzőjét viseli.

Az esküvőjéről távollevő volt szövetségi kancellárt az egyházi esküvőnél öccse, Schuschnigg Arthur helettesítette. A tanúk szerepét a menyasszony részéről a volt kancellár édesapja, Schuschnigg

nigg nyugalmazott vezérőrnagy töltötte be, míg a vőlegény tanúja a Domokos-rendiek templomának sekrestyése volt.

Említésre méltó, hogy a grófnő és Schuschnigg vezérőrnagy is az Anschluss óta szintén őrizetben voltak a Belvederében, ahonnan csak szombaton, Schuschnigg Kurt dr elszállítása után engedték szabadon. Az angol lap szerint a fogságban levő volt kancellárt jelenleg a Metropol szállodában, a német titkosrendőrség bécsi főhadiszállásán őrzik.

Titokzatos falusi gyilkosság

A gyanus vérfoltok miatt őrizetbe vették az áldozat férjét

Kegyetlen gyilkosság történt Becicherecul Mic községben, Schleer Mihály 34 éves gazda házában. A szomszédok éjszaka segélykiáltásokra riadtak fel, amelyek Schleer János házából jöttek. Átszaladtak erre a gazdálkodó udvarába, ahol Schleer azazl fogadta őket, — hogy házában betörők jártak. Schleer azután a szomszédokkal együtt az udvaron levő épülethez ment, ahol felesége aludt. A szobában feleségét vértől borítva találta az ágyban. A szobában a legnagyobb rendetlenség volt. A szekrényeket feldúlták és tartalmuk a földön hevert. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszonyt hegyes tárggyal leszúrták, utána pedig valószínűleg kalapáccsal a fejét akarták szétverni. Az asszony sérülései olyan súlyosak voltak, hogy huszonnégyórás szenvedés után meghalt. A bűntény ügyében Gabriel Victor dr. vizsgálóbíró és Vascan Dimitrie dr. törvényszéki orvos a helyszínen kezdték meg a nyomozást. Előkerült ekkor egy ing és egy alsónadrág, amelyeken kimosott vérynemeket találtak. — Schleer elmondotta, hogy a fe-

hérnemű darabok az ő tulajdonát képezik és azokat akkor vérezte be, amikor felesége segítségére sietett. Később azonban ki akarta mosni a vérynemeket. Ez a körülmény gyanus

volt és Gabriel Victor dr. vizsgálóbíró ezért elrendelte a gazdálkodó őrizetbevételét. Schleer Jánost tegnap beszállították az ügyészséghez. A nyomozás tovább folyik.

A korcsmárosoknak ismer- niök kell az állam nyelvét

Bucurestiből jelentik: — A Tempo közlése szerint miniszteri rendelkezés értelmében a korcsmárosoknak az állam nyelvét ismerniök kell. A monopoliatóságokhoz már meg is

érkezett az utasítás, amelynek értelmében az italmérési engedéllyel rendelkezőknek be kell igazolniok, hogy az állam nyelvét bírják.

Négy öngyilkosság történt vidéken

Ferendia községben Dalia Vasile ötvenöt éves gazdálkodó „revolverével főbelötte magát és meghalt. Tettének okát abban látják, hogy a gazdálkodó ellen közpénzek elsikkasztása miatt vádat emeltek és most lett volna a tárgyalás. Azzal vádolták, hogy mint községi pénztáros több ezer leit

eltulajdonított. — Butin községben Werlea Ioan 89 éves gazdálkodó felakasztotta magát és mire rátaláltak, halott volt. — Kötéllel vetett véget életének Ghiroda községben Reisz János 34 éves ottani lakos és Detan a 78 éves Kasza Katalin is.

SPORT

Megváltoztatták a selejtező beosztását

Két tordulós rendszer szerint bonyolítják le a selejtező mérkőzéseket

A Szövetség Tilea elnöklete alatt megtartotta ülését, amely hivatalosan döntött a jövő évi beosztás és a selejtezők sorsa felett. Hosszas viták után úgy döntöttek, hogy a tizenkettős beosztás marad, de az eddigi selejtező mérkőzéseket megsemmisítik és a selejtezőket új rendszer szerint bonyolítják le. Az első négy helyezett hivatalból bekerül az A. Divízióba. Ezután négy csoportot formálnak és mindegyik csoportba bekerül egy ötödik vagy hatodik helyezett. Ez a csapat csak a második fordulóban kapcsolódik be a küzdelmekbe, illetve a másik két csapat győztével játszik — az A. csoportba való bejutásért. Mindegyik selejtező meccs — kétfordulós lesz.

Igy az első csoportba került a Vulturii, a Crișana és a Sportul Studentesc. Az első két csapat Lugojon és Oradean ját-

szik és a győztes a Sportul Studentesc-el kerül össze. A négy csoport beosztása:

A. csoport: Vulturii Textila (Lugoj), Crișana (Oradea), Sportul Studentesc (București)

B. csoport: Tricolor C.F.P.V. (Ploști), Dacia Unirea (Brăila), Universitatea (Cluj).

C. csoport: ACFR (Brașov), UDR (Reșița), Unirea Tricolor (București).

D. csoport: CAO (Oradea), Jiul (Reșița), Phoenix (Baia-Mare).

Kitűzték a vasárnapi tordulós programját is

Vulturii—Crișana Lugojon. Tricolor CFPV—Dacia Unirea Brăilan.

ACFR—UDR Reșița.

CAO—Jiul Oradean. — Az oradeai mérkőzést azonban Kovács távolléte miatt elhalasztották.

Oradeán is játszanak KK mérkőzést?

Az esetleges harmadik Ferencváros-Zsidenice mérkőzés Oradeán kerül eldöntésre

A Közép-európai Kupa bizottsága kiküldte a KK mérkőzések bíróit. A román bírók közül Xifandó kapott delegálást, aki a Milánóban lejátszásra kerülő Ambrosiana—Kispest mérkőzést vezeti. A román csapatok beosztását illetően — mivel Romániában még nincs bajnok — sorshuzással jártak el és így a Rapid lett

Románia első, a Ripensia a második reprezentánsa. Érdekes módon kapcsolódik be — esetleg — Oradea a KK küzdelmekbe. Döntetlen esetén ugyan is a harmadik meccset semleges pályán játsszák le. A bizottság az esetleges Ferencváros—Zsidenice harmadik mérkőzést Oradeára tűzte ki.

Luchide szövetségi kapitány?

A román válogatott utóbbi szereplései arra bírják a Szövetséget, hogy megvalósítsa a rég felmerült tervet és a válogatást teljeskörűen szövetségi kapitányra bizza. A szövetségi kapitány — a jelenlegi hang-

lat alapján — Luchide Oktáv lenne. Amennyiben Luchide — miként a múltban — visszautasítaná a szövetségi kapitányi tisztséget, minden esetre tagja lesz a válogató bizottságnak.

Román autós és galamblövő sikerek

Athén. — Az autós Balkan-csillagura a keddi ügyességi verseny után a román versenyzők nagy sikerével ért véget. Az összpontozásban ugyanis az első díjat T. Manicativu nyerte meg, míg második A. Berlescu ezredes lett. A két román versenyző rengeteg díjat nyert

versenyen a román M. Stroiici 110 versenyző közül a második lett.

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: Román—magyar, magyar—román szótár egy kötetben, ára 25 lei.

NYOMATOTT PASZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA

Ollót találtak egy asszony mellében

Rómából jelentik: Egy Maria Paoletti nevű asszony nemrégiben ízületi gyulladást kapott és orvosai tanácsára röntgeneztetette magát. A röntgeneztetés azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy az orvosok felfedezték, hogy a nő mellkasában egy olló van,

amelyet egy 15 évvel ezelőtt végrehajtott műtét alkalmával felejtettek benne. Csodálatos, hogy az olló eddig semmiféle zavart nem okozott. — Maria Paoletti, aki most operatív úton távolíttatja el melléből az ollót, a 15 év előtti sebészt 100.000 lira kártérítésére perli.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 db csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni

ALLAS

Gyakorlott újságírókat jó jövedelemmel felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Állást kaphat: 1 vendéglői szakács, vagy szakácsnő, 1 cukrász, 1 borbély, 1 kalapos, 10 vasasztergályos, 1 német nevelő. Állami Munkaközvetítő Hivatal, Oradea. Str. Cele Trei Crișuri No. 5.

Csomagoláshoz értő, biciklizni tudó boltiszolga felvétetik. Cim a kiadóban. 2330

Hosszu irodai gyakorlattal rendelkező mérleg-képes könyvelő, román-magyar levelező, nagyobb kereskedelmi, vagy ipari vállalatnál állást keres, augusztus 1-i belépésre. Megkereséseket Rudolf Mosse Oradea (Bul. Reg. Ferdinand 13.) továbbít „Perfect” jelíggel. 2379

Ügyes, gyakorlott harisnyaszem-felszedő leányokat azonnal alkalmaz „Erma” szalon. Bul. Reg. Ferdinand 8. 2334

Seleus és környékére szép jövedelemmel gyakorlott lapárust felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Jobb minden szobaleány felvétetik hosszú bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 2385

Perfekt minden fűző felvétetik. Cim a kiadóban. 2386

Jobb házból való fiut tanulóknak — festék és vegyi szakmában — felvesszünk. Iosif Ullmann, Piața Mihai Viteazul 3. 2381

Intelligens, középkorú, keresztény urinő, magános uriemberhez házvezetőnőnek, — vagy gyermek mellé anyahelyettesnek elmenne. Leveleket a kiadóhivatalba: „Komoly nő” jelíggel kérek. 2383

Ügyes, megbízható kifutót keres Balázs, Alexandri 34. 2332

VÉTEL-ELADÁS

Makulatura újságpapír kapható kis és nagy mennyiségben Pásztor Ede cégnél Piața Mihai Viteazul 4.

Stanio, színes selyem, krepp és tafett-papírok legolcsóbb árban kaphatók Pásztor Ede papirkereskedésben. Piața Mihai Viteazul 4. (Nagypiac.)

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

LAKAS

Kétszobás, fürdőszobás lakás ujonnan kifestve azonnalra kiadó. Str. Berthelot 23. 2355

A jövő közlekedése

Az amerikai közlekedési mérnökök kongresszusán több előadást tartottak a jövő közlekedéséről. A legtöbb felszólaló megegyezett abban, hogy talán már huszonöt év múlva kizárólag villanyerővel hajtott autók fogják használni. Ezeket az autók az állami villanyfejlesztő telepekről drótalanul kapott árammal tartják majd üzemben. Az autódó valamivel magasabb lesz a mainál, de „hajóanvag” is jár majd érte.